

PayderBülten :28

Paylaşım Ekonomisi Derneği İletişim Bülteni

Ağustos 2025

2025 Yılıının İlk Yarısında Paylaşım Ekonomisi Nasıl Gelişti?

2025 yılının ilk yarısında paylaşım ekonomisi birçok sektörde daha derinleşti, çeşitlendi ve kurumsallaştı. Dijitalleşme, sürdürülebilirlik baskıları ve ekonomik şartlar paylaşım temelli iş modellerini hızla yaygınlaştırdı. Aşağıda, 2025 yılının ilk 6 ayında yaşanan başlıca gelişmeler rakamlarıyla detaylı şekilde yer alıyor.

Başlıca Gelişmeler:

- Platform Çeşitliliği ve Uzmanlaşma: Niş sektörlerde paylaşım platformları çoğaldı. Yerel kooperatif yapılar ön plana çıktı.
- Yasal ve Düzenleyici Netlik: Vergi ve sosyal güvenlik düzenlemeleri birçok ülkede yürürlüğe girdi.
- Kurumsal Katılımın Artması: Şirketler kendi içlerinde paylaşım modelleri uygulamaya başladı.
- Enerji Paylaşımı: Güneş enerjisi mikro ağları ve enerji kooperatifleri gelişti.
- Yapay Zeka ve Blockchain Uygulamaları: Akıllı sözleşmelerle otomatik ve güvenli paylaşım altyapısı oluştu.
- Yeni Alanlar: Kıyafet, sağlık cihazı, evde yemek gibi yeni paylaşım alanları yaygınlaştı.
- Sürdürülebilirlik Temelli Yaklaşımlar: Karbon ayak izini azaltma politikaları paylaşımı desteklemeye başladı.
- Topluluk Odaklı Yaklaşımlar: Paylaşım modeliyle sosyal adalet hedefleyen girişimler yaygınlaştı.

2025 İçin ngrlen Rakamlar

<i>Kategori</i>	<i>2020 Verisi</i>	<i>2025 Tahmini</i>	<i>Kaynak/Not</i>
Küresel Pazar Büyüklüğü	150 milyar USD	>500 milyar USD	Deloitte, Statista, BCC
Kullanıcı Sayısı (Global)	1,5 milyar	~3 milyar	İnternet penetrasyonuna dayalı projeksiyon
Araç Paylaşım Pazarı	85 milyar USD	>160 milyar USD	Uber, Didi, Moovit vb.
Ev Kiralama (Airbnb vb.)	50 milyar USD	~115 milyar USD	Global veri tabanı
Mikro Mobilite	12 milyar USD	~40 milyar USD	e-scooter, bisiklet
Eşya Kiralama/Paylaşım	7 milyar USD	~18-20 milyar USD	Giysi, alet, ekipman
Enerji Paylaşımı	2,5 milyar USD	>10 milyar USD	Blockchain destekli sistemler
Platform Çalışan Sayısı	60 milyon	>100 milyon	OECD, ILO
Vergi Geliri (Tahmini)	6 milyar USD	>20 milyar USD	çeşitli ülkelerin yasal düzenlemelerinde sağlanan artış

Bölgesel 2025 Öngöröleri

Avrupa

- Pazar büyüklüğü: ~80 milyar USD
- En yaygın alanlar: araç paylaşımı, kısa süreli konaklama, ofis paylaşımı
- AB Komisyonu, platformların şeffaf gelir bildirimi ve vergi düzenine bağlanmasını hedefliyor.

Asya (Çin & Hindistan)

- Paylaşım ekonomisinde çalışan sayısı: >40 milyon (Çin)
- Yeni alanlar: Tarım makineleri, kırsal ulaşım
- Çin, GSYH'nin %10'unu paylaşım ekonomisinden hedefliyor.

Türkiye

- e-scooter kullanıcı sayısı: >3 milyon
- Airbnb tipi ev paylaşımı: >100 bin ev sahibi
- Araç paylaşımında kullanıcı sayısı: >2 milyon (Getir araç, TikTok, YoYo, Zipcar)

2025 İçin Öne Çıkan Eğilimler

- Blockchain tabanlı mülkiyet paylaşımı
- Abonelik bazlı paylaşım hizmetleri
- Kurumsal paylaşım uygulamaları
- Sosyal medya platformlarında yatırımların artışı

2025 yılında da konaklama ve ulaşım gibi platformlar öncü olmaya devam etse de, paylaşım ekonomisi finans, eğitim, çalışma alanları ve hatta sağlık hizmetleri gibi farklı sektörlere de yayıldı. Bireyler arası (P2P) finansman ve kitle fonlaması gibi modellerin blockchain teknolojisiyle daha da yaygınlaşmasını bekleyebiliriz.

İşgücü Piyasasındaki Değişime gelince; özellikle Z kuşağı arasında ek iş yapma oranlarının yüksek olması, paylaşım ekonomisi ve "gig" ekonomisi gibi modellerin yaygınlaşmasında önemli bir faktör. Boş vakitlerini değerlendirerek ek gelir elde etmek isteyenler için gıda teslimatı, sürüş hizmetleri ve evcil hayvan bakımı gibi alanlar popülerliğini koruyor. Bu gibi uygulamalar, taşıtı veya evi olmasa bile paylaşım ekonomisini bir gelir modeline dönüştürmek isteyenlere hitap etmeyi amaçlıyor.

Paylaşım ekonomisinin tüketici davranışlarına etkileri ne oldu?

- Tasarruf Odaklı Yaklaşım: Yüksek enflasyon ve genel ekonomik belirsizlikler, tüketicileri daha fazla tasarruf etmeye yönlendirdi. Bu durum, ürün ve hizmetlere sahip olmak yerine bunları kiralamayı veya paylaşmayı daha cazip hale getiriyor.
- Daha Bilinçli ve Sorgulayıcı Tüketici: 2025'in ilk yarısında tüketicilerin daha akıllı, fırsatçı ve sorgulayıcı hale geldiği gözlemlendi. Şeffaf olmayan markalara karşı güvenlerinin azaldığı ve dürüst yaklaşımları tercih ettikleri belirtiliyor. Bu durum, paylaşım ekonomisi platformlarının güven ve şeffaflık konularında daha fazla odaklanmasını gerektirecek.
- Kredi Darboğazı ve Alternatif Finansman: Bazı ülkelerde yaşanan kredi darboğazları, bireyler arası finans ve merkezi olmayan finansman yöntemlerinin önemini artırdı. Kripto paraların benimsenmesi arttıkça, bu tür işlemlerin daha fazla platform tarafından desteklenmesi bekleniyor.

Geleceęe Yönelik Beklentiler

2025'in ikinci yarısında ve sonrasında da paylaşım ekonomisinin bu ivmesini sürdürmesi bekleniyor. Özellikle çevresel sürdürülebilirlik bilincinin artması ve kaynakların daha verimli kullanılması ihtiyacı, paylaşım ekonomisi modellerine olan talebi daha da güçlendirebilir.

Bu gelişmeler ışığında, paylaşım ekonomisinin sadece bir alternatif olmaktan çıkıp, ana akım bir ekonomik model haline geldiğini rahatlıkla söyleyebiliriz.

İbrahim AYBAR

ibrahim.aybar@vesiile.com

www.paylasimekonomisidernegi.org.tr